

Onderhoud = werkresultaat

DEEL 4 De freesmachine

„Het smeren van lagers en de aftakas is een van de dagelijkse onderhoudswerkzaamheden. De haakse overbrenging en de freesmessen moeten wekelijks gecontroleerd worden”, zegt Lammert Oorsronk, instructeur IPC Groene Ruimte. Volgens hem komt de conditie van de machine het werkresultaat ten goede.

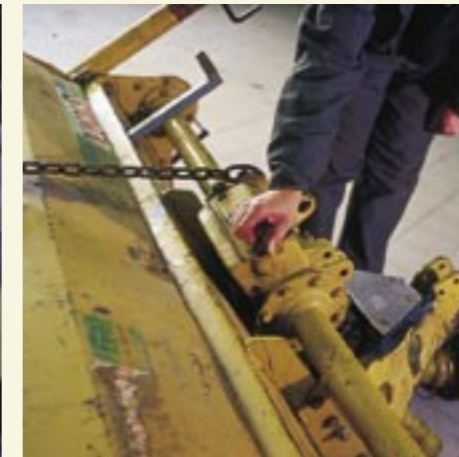
Een freesmachine wordt voor verschillende werkzaamheden ingezet. Voor het mengen van de top laag van een grasveld moet de machine anders afgesteld worden dan voor een hoofdgrondbewerking. „De diepte-afstelling is voor het mengen van de top laag 5-8 cm. Bij een hoofdgrondbewerking is dat al snel 15-20 cm”, legt Lammert Oorsronk uit. Zo'n diepe bewerking wordt volgens de instructeur uitgevoerd om de structuur van de grond te verbeteren. Vaak zijn afstelling van de machine en rijsnelheid niet afgestemd op het

bereiken van een optimaal werkresultaat. Het gevolg hiervan is dat de structuur van de grond dan niet verbetert, maar juist verslechtert. „De kwaliteit van de freeswerkzaamheden is een wisselwerking tussen enerzijds de grondsoort en de tijd van het jaar (natte omstandigheden) waarin je freest, en anderzijds de afstelling van de machine en de snelheid waarop je de werkzaamheden uitvoert.” Om de machine goed af te stellen moeten de lagers en assen gesmeerd zijn en mogen de messen niet te veel zijn afgesleten. ■

Het werkresultaat wordt bepaald door de conditie van de freesmachine, de structuur van de grond, het toerental waarop je werkt en de snelheid waarmee je rijdt.

Smeer regelmatig de sneldraaiende tussenassen van de freesmachine. De vetnippels van de tussenassen zijn in de praktijk lastig te smeren omdat je daar moeilijk bij kunt. Zorg dat de spuit goed op de vetnippel zit en dat het vet erin komt en niet eraan vastzit.

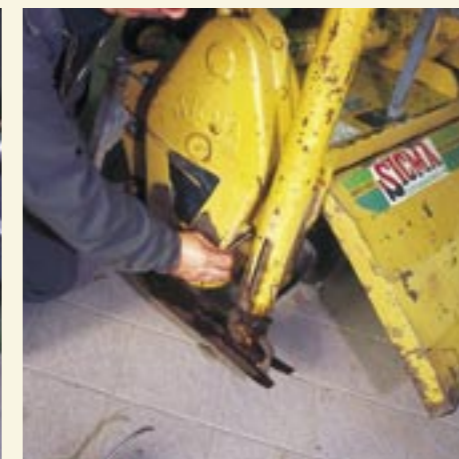
Controleer het olieniveau van de haakse overbrenging. Plaats hiervoor de machine in 'vooroverpositie' zodat de olie er niet uit kan lopen. Draai de deksel open met een steeksleutel. Vul zoveel olie bij tot het reservoir net niet overloopt.

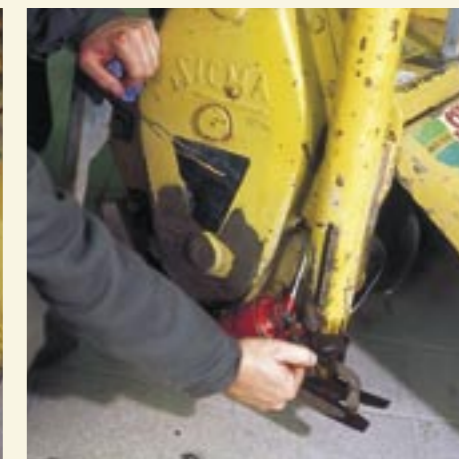
Inspecteer de messen voor en tijdens de werkzaamheden op slijtage. Omdat de messen spiraalgewijs op de flenzen zijn gemonteerd geven afgesleten messen een onregelmatig werkresultaat: de grond verkruimelt slecht en de machine gaat niet diep genoeg door de grond.

Smeer dagelijks de lagers aan weerszijden van de freesas. Om te voorkomen dat er te veel vet in de lagers komt (overdruk) en de vetkeerringen beschadigen, is 'twee slagen' vet per keer voldoende. Vetkeerringen zijn belangrijk, ze houden het vet in de lagers en het vuil eruit.

Controleer het olieniveau in de kettingkast door de niveauplug open te draaien met een steeksleutel. Doe dit voor, maar ook tijdens de werkzaamheden. Bij een freesmachine die vlak staat zal de olie er net niet uit lopen.

Bij een kettingaandrijving treedt altijd slijtage op. De speling die daardoor ontstaat wordt opgevangen door de spanrichting. Stel dit regelmatig af en vul direct het oliepeil bij tot aan de rand van de niveaudop.

Foto's: Gerdien de Nooy

Kenniscentrum

IPC Groene Ruimte in Arnhem is een kenniscentrum op het gebied van bosbouw, milieu- en cultuurtechniek, groenvoorzieningen, natuur- en landschapsbeheer, arbo en veiligheid. IPC biedt trainingen aan voor vakmensen, waarbij praktische vaardigheden centraal staan.

IPC Groene Ruimte, Postbus 393, 6800 AJ Arnhem, T (026) 355 01 77, I www.ipcgroen.nl

Jacob van Megen